

til det afgaaede Ministerium. Hvis det ny Ministerium virkelig vil arbejde i demokratisk Retning, virkelig vil følge sit gamle Venstreprogram og for Alvor tage fat paa Løsningen af de sociale Reformers, som vi saa inderlig ønske gennemførte, saa kan jeg forudsige, at dette ny Ministerium skal finde Socialdemokratiet paa sin Side, men hvis Ministeriet gaar frem paa samme Maade som det afgaaede og muligvis — saadan ser det jo ud efter dets Dannelse — en Streg længere over mod Moderationen, mod Højre, tror jeg neppe, der vil blive noget godt Samarbejde, i hvert Fald ikke noget bedre Samarbejde overfor det ny Ministerium end overfor det afgaaede. Vi Socialdemokrater følge vor egen Politik, vi følge vort Program, vi søge at holde Løfter, som vi have givet Vælgerne, og det er min Overbevisning, at den Politik vil ligesom hidtil føre vort Parti fremad, saa at Socialdemokratiet bliver Føreren for Fremskridtet her i Landet, og at Socialismen ogsaa under dette Ministerium vil blive den Fane, hvorunder Frisindet vil samle sig.

Neergaard: Den Valgruppe, af hvilken jeg er Medlem, har Mand for Mand i al den Tid, Ministeriet Deuntzer har bestaaet, støttet dette Ministeriums almindelige Politik, og vi have ingen som helst Lod eller Del i de Begivenheder, der have ført til dets Afgang. Disse Begivenheder ere foregaaede indenfor det Parti, som danner Flertallet i denne Sal, Ministeriet er faldet som Følge af Bevægelser, der ere foregaaede indenfor dette. Vi have heller intet andet end gode Ord at sige om det Ministerium, der afgik. Ikke saaledes at forstaa, at ikke ogsaa jeg og formodentlig flere af Gruppen mene, at dette Ministerium kan have begaaet Fejl, og at vi paa forskellige Omraader kunde have ønsket dets Stilling til dette eller hint anderledes, men saaledes, at dette Ministerium har i det hele og store røgtet den Opgave, det paatog sig ved sin Dannelse, paa forsvarlig Maade. Det har gennemført en Række Reformers, som vi maa være det Tak skyldige for. Det har i det store og hele forstaaet sin Opgave som Danmarks første parlamentariske Ministerium rigtig.

Hvad det nu tiltrædende Ministerium angaar, skal jeg i Overensstemmelse med de foregaaende Talere fuldt ud anerkende dets rent parlamentariske Oprindelse. Det System, den Statsskik, som blev indledet her i Landet i Juli Maaned 1901, er, som

det blev sagt, yderligere understreget, yderligere fæstnet ved dette Ministeriums Dannelse. Dette hilse jeg og mine nærmeste Meningsfæller med oprigtig Glæde, og jeg er aldeles overbevist om, at det store Flertal i Befolkningen Landet over ogsaa gør det. Hvad der efter min Opfattelse særlig har gjort Indtryk paa Sindene Landet rundt ved dette Ministeriums Dannelse, er den højtærede Konseilspræsidents Overtagelse af de to Forsvarsministerier, og jeg vil gerne sige blot nogle enkelte Ord om, hvorfor jeg tror, at denne Begivenhed har gjort saa stærkt Indtryk. Den højtærede Konseilspræsident er, som alle vide, i Besiddelse af den største politiske Autoritet, som nogen Mand for Tiden sidder inde med her i Landet. Denne Autoritet er samlet gennem lang Tids politisk Arbejde, den højtærede Konseilspræsident er sikkert ikke kommen sovende til den. Nu er det noget, vi hyppig have set rundt omkring i Verden og maaske ganske særlig her til Lands, at en saadan gennem mange Aar møjsommeligt opsamlet Autoritet er man øm over, er noget, man konserverer, saa den kan vare længe. Jeg har med Anerkendelse set, at den højtærede Konseilspræsident har taget denne Stilling lidt anderledes, end den ofte er bleven taget. Her forelaa en Sag, den vanskeligste af alle politiske Sager, som ligger for her i Landet. Samtidig var det en Sag, som det var umuligt at gaa uden om, en Sag, som nødvendig maatte løses, hvis ikke hele det politiske Liv for en Tid igen skulde gaa i Staa. Til at løse denne Sag maatte der en Mand med en saa betydelig politisk Autoritet, som kunde skaffes. Den højtærede Konseilspræsident har opfattet sin Stilling saaledes, at denne Opgave ganske særlig var hans, ganske særlig kaldte paa ham. Ingen ved sikkert bedre end han, der har saa stor politisk Erfaring, hvor farlig den Opgave er, han har paataget sig. Selve de Programord, han udtalte her i Dag, vise ogsaa for dem, som forstaa at tyde lidt af Fremtidens politiske Runer, Skyggerne af fremtidige Kampe, som maaske kunne blive haarde og alvorlige nok. Den højtærede Konseilspræsident har, som sagt, set, at her var en Opgave, som skulde løses, som den største politiske Autoritet, som nogen raader over her i Landet, maatte sættes ind paa, og han har ikke veget tilbage for at paatage sig denne Opgave. Dette er Ære